

Notícies fresques

Dins els actes de celebració de les festes de la Mare de Déu del Carme, ha tingut lloc l'entrega d'un guardó a Joan Lluís Ale-

gret, director de la Càtedra d'Estudis Marítims (Ajuntament de Palamós-Universitat de Girona) pel reconeixement a la seva

tasca d'impuls a la recerca en l'àmbit de la pesca marítima a la Costa Brava i el seu suport al sector pesquer gironí.

*A l'art
tothom hi té
part*

EL MUSEU DE LA PESCA FA 12 ANYS

El 14 de setembre hem celebrat dotze anys de la inauguració del Museu de la Pesca al *tinglado* del port de Palamós.

Aquest dia ha suposat la culminació d'un treball de més d'una dècada i l'obertura del primer museu dedicat específicament al món de la pesca en tot el Mediterrani espanyol.

Des de la municipalització del fons museístic de l'antic Cau de la Costa Brava l'any 1989 es va treballar inicialment a plantejar un museu relacionat amb la mar, obert a tot allò que, en un context fortament turístic com és el nostre, pogués sumar-se a l'oferta cultural, necessària per al turisme de sol i platja característic del Mediterrani en aquelles dècades. La veritat és que en desenvolupar el projecte del Museu de la Pesca vam anar més enllà de l'àmbit estrictament expositiu i van agafar forma

projectes com la Càtedra d'Estudis Marítims, de bracet amb la Universitat de Girona, el Documare, Centre de Documentació de la Pesca i el Mar, les Barques del Peix, extensió flotant del Museu i, darrerament, l'Espai del Peix, l'equipament cultural que aporta coneixement sobre les espècies desembarcades al port de Palamós i la seva cuina tradicional.

Dotze anys al servei de la comunitat, d'expressió de la nostra identitat, de generació i divulgació de coneixement i d'oferta d'experiències úniques a l'entorn d'un patrimoni natural i cultural lligat al mar i a la pesca. Compromís i qualitat per seguir treballant sota els mateixos objectius més enllà dels museístics.

Miquel Martí i Llambrich
Director

SUMARI

El Museu de la Pesca fa 12 anys	1
Desballestament de cinc barques de pesca del port de Palamós	2
Primer estiu de <i>Pescaturisme</i>	2
Recuperem la subhasta cantada	2
Activitats d'estiu a l'Espai del Peix	3
Els llibres de la Biblioteca del Cau de la Costa Brava	3
Què hi ha de nou?	3
Activitats per a la tardor 2014	4
Recordeu	4

A L'ART!

DESBALLESTAMENT DE CINC EMBARCACIONS DE PESCA

Aquest estiu s'han desballestat cinc barques del port de Palamós, dedicades fins ara a la pesca d'arrossegament.

Les embarcacions *Espavil*, *Germanor*, *Pepita Martí*, *Canigó* i *Apolo* van emprendre la seva darrera singladura cap al port de Benicarló on van ser destruïdes.

La causa d'aquesta disminució de flota a Palamós, i en general a tot Catalunya, està propiciada pel crític moment que travessa el sector pesquer: sobreexplotació, preu del carburant, globalització del producte, envelliment de la

flota i les tripulacions, manca d'innovació, nous materials per a la construcció...

Des del Museu de la Pesca s'han documentat aquestes embarcacions mitjançant reportatges fotogràfics i entrevistes amb els darrers patrons que manaven les barques, per tal de preservar la memòria d'una part important del patrimoni marítim i pesquer local ja que aquestes embarcacions són el reflex d'una manera de viure i conèixer amb la mar que ha estat present al nostre litoral des de sempre.

Pepita Martí, una de les embarcacions desballestades

Un usuari de la pescaturisme compartint el moment del ranxo amb la tripulació

PRIMER ESTIU DE PESCATURISME

El trenta de setembre es va cloure l'activitat de la pescaturisme a Palamós, una iniciativa de la Confraria de Pescadors de Palamós amb la col·laboració de l'Ajuntament de Palamós i la participació del Museu de la Pesca.

Aquest nou projecte va néixer amb la voluntat d'esdevenir una forma directa, apassionant i innovadora de gaudir d'una jornada a bord d'una embarcació de pesca.

Trenta-quatre turistes-pescadors han participat de l'expe-

riència de conèixer amb les tripulacions, observar i conèixer les operacions de pesca i portar en terra la captura del dia, com un mariner més.

Una vivència de gran autenticitat que s'ha desenvolupat a bord de 10 embarcacions del port de Palamós i que permet triar entre tres modalitats d'experiència: la pesca de la gamba de Palamós, la pesca del peix i l'escamarlà, i la pesca artesanal ran de costa.

L'experiència, segons els participants, ha estat tot un èxit.

RECUPEREM LA SUBHASTA CANTADA

Celebració de la subhasta cantada davant el Museu

El passat 18 de juliol es va celebrar davant del Museu de la Pesca la segona mostra de subhasta cantada, en el marc del programa Cultura Viva, impulsat pel Departament de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Cultural de la Generalitat. La recreació de l'antiga subhasta del peix a veu es va fer en un ambient cordial, festiu i multitudinari, amb la participació de peixaters i peixate-

res de Palamós, tant en actiu com jubilats. Albert Ros, de Blanes, i Joan Fontanet, de Palamós, van simular la subhasta de diferents partides de peix cedit per la Confraria de Pescadors de Palamós mentre explicaven de forma amena i divertida les expressions, postures i gestos més singulars de l'ofici. Tot el peix va ser entregat al Banc dels Aliments una vegada acabada l'activitat.

LES ACTIVITATS D'AQUEST ESTIU

Visita guiada al "Palamós Medieval"

Entretenir però sense renunciar a donar coneixement.

Amb aquest objectiu hem desenvolupat el programa d'estiu d'activitats del Museu de la Pesca.

Més de quinze activitats diferents adreçades a tot tipus de públic i en diferents idiomes: navegar amb la barca centenària de vela llatina *Rafael* ja és una tradició després de disset estius d'oferir el programa "Embarca't a Palamós". Hem ofert visites guiades al Museu, les Barques del Peix, la subhasta, l'exposició temporal "La Gamba de Palamós" i també pel nucli antic

amb la visita "Palamós Medieval", la ruta literària de Truman Capote i la visita patrimonial al poblat iber de Castell.

A l'Espai de Peix, tallers de cuina per a nens i nenes i per a famílies, demostracions de cuina marinera tradicional i de cuina històrica.

Però també durant l'estiu hem presentat llibres com l'assaig *Chiman. La pesca ballenera moderna en la Península Ibérica* d'Alex Aguilar; *Naufragi* novel·la de Josep Solés o el llibre infantil *L'Anna descobreix els peixos pelàgics* de Magí Marcé.

ELS LLIBRES DE LA BIBLIOTECA DEL CAU DE LA COSTA BRAVA

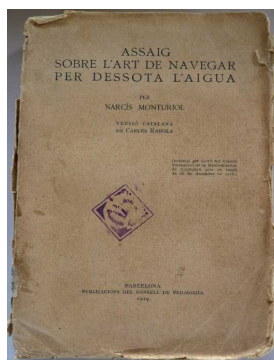
Tenim al nostre fons bibliogràfic un exemplar de l'obra *Assaig sobre l'art de navegar per dessota l'aigua*, de Narcís Monturiol, en la versió traduïda al català per Carles Rahola, i editada per Ricard Duran a Barcelona l'any 1919.

Narcís Monturiol, nascut a Figueres l'any 1819, va concebre el seu invent, precursor del submarí modern, a mitjan segle XIX, quan durant una estada a Cadaqués va poder observar les dificultats i els perills de la pesca del corall i la utilitat de la nave-

gació submarina. Va construir i provar amb èxit dos *Ictineus* (el primer botat el 23 de juliol de 1859 a la Barceloneta, i el segon, de 1.200 tones, acabat de construir el 1866), però la manca de suport del govern espanyol, que tot primer li havia donat suport, el va fer caure en la misèria.

Monturiol va concloure l'assaig l'any 1869, però no es va publicar fins al 1891, sis anys després de la seva mort.

Aquest exemplar pertanyia al Centro Vilarromanense, com

testimonien els diversos segells que trobem tant a la coberta com a l'interior.

En aquesta secció recuperem un element del fons del Museu

El Cau de la Costa Brava, precursor del Museu de la Pesca.

En aquest cas, un volum de la Biblioteca del Cau que incorporà fons de les biblioteques dels casinos del municipi que anaven tancant, i posteriorment, de la Casa de Cultura de Palamós.

QUÈ HI HA DE NOU?

El Museu de la Pesca busca imatges relacionades amb la cuina del peix de la Costa Brava. Hem fet una crida a través de la nostra pàgina de Facebook i del web municipal per tal que aquelles persones que tinguin imatges que mostrin un dinar a la platja, a una barraca de pescadors, una garoinada, tripulacions a l'hora del ranxo, etc. es posin en contacte amb nosaltres.

Aquestes imatges, que seran digitalitzades i retornades als seus propietaris, s'utilitzaran en

activitats, publicacions i exposicions del museu, citant-ne sempre la procedència.

Un 90 % de les peces i documents de les col·leccions arribades al Museu de la Pesca des de la seva inauguració l'any 2002 ho han fet gràcies a donacions desinteressades de particulars, que han respost positivament a una petició del Museu, o bé s'han adreçat a nosaltres per iniciativa pròpia.

Imatge cedida per la família Comes Borràs

Atenció als visitants. Informació i reserves

Moll pesquer, s/n

Tel. 972600424

tinglado@palamos.cat

www.museudelapesca.org

www.espaidelpeix.org

Administració

Pl. Països Catalans, s/n

Tel. 972601244

museudelapesca@palamos.cat

Redacció: Miquel Martí, Glòria Naco, Núria Teno, Raül Mata, Alfons Garrido, Jaume Badias, Xavier Martínez, Mar Ribot, Margaret Esders, Ramon Comes, Joan Cuadrat, Ramon Boquera

Podeu seguir les notícies sobre el Museu de la Pesca i l'Espai del Peix també a:

“El Museu de la Pesca té per missió salvaguardar, conservar, estudiar i difondre el patrimoni marítim i pesquer de la Costa Brava, obrir-lo a la participació de la comunitat perquè l’herència cultural i natural del territori contribueixi com a element de qualitat al desenvolupament social, econòmic i cultural de la societat.”

ACTIVITATS PER A LA TARDOR 2014

L'octubre iniciem el programa MEMÒRIA VIVA 2014-2015 on recollim tres activitats relacionades amb el patrimoni immaterial, amb la memòria, i ho treballen des d'enfocs ben diferents.

Parlem de:

Converses de taverna, diàlegs amb la gent de mar

Imatges que fan parlar, descoberta dels fons fotogràfics

Els mestres dels fogons, aproximació a la nostra cuina marinera

Cada mes, entre l'octubre de 2014 i el juny de 2015 trobareu al calendari alguna d'aquestes

activitats de caire gratuït. Les tres activitats tenen escenaris diferents, metodologies distintes però objectius comuns: preservar el nostre patrimoni immaterial, donar-lo a conèixer i gaudir-ne en societat.

Els restauradors locals participen a l'activitat “Els Mestres dels fogons”

RECORDEU:

- **Horari d'hivern**, a partir del 15 de setembre: de dimarts a dissabte de 10 del matí a 13.30 h, i de 15 a 19 h. Diumenges i festius, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h
- Exposició temporal “La Gamba de Palamós”, al Museu de la Pesca, fins al 30 de novembre
- Novembre: lliçó inaugural CEM
- Desembre: exposició artística “Costa Sobrepera”
- Memòria Viva: Converses de taverna, Imatges que fan parlar, Els mestres dels fogons. Veure programa
- Divendres a la tarda: visita a la subhasta del peix.
- Cada dissabte al matí: taller de cuina marinera. Dissabtes vespre: *Show cooking*, demostració i degustació de cuina marinera. Tot a l'Espai del Peix
- Cada primer diumenge de mes, entrada gratuïta Museu de la Pesca